

سخن سردبیر

قرن‌ها بگذشت و این قرن نوی است
ماه آن ماه است آب آن آب نیست

چند حرفی نقش کرده از رقم¹
سنگ‌ها پیش آن شد همچو موم

بر مثال موج‌ها اعدادشان²
در عدد³ آورده باشد بادشان

هان در این بازار گرم بی نظیر
کهنه را بگذار و جنس نو بگیر

این نوی را کهنگی ضدش بود
آن نوی بی ضد و بی ند و عدد

خود که یابد این چنین بازار را
که به یک گل می خری گلزار را

دانه ای را صد درختستان عوض
حبه ای را آمدت صد کان عوض

پس خریدار است هر یک را جدا
اندر این بازار یفعل ما پیشاء
(مثنوی مولوی)

در سرآغاز این شماره، یاد و نقش چهره های برجسته تاریخ مهندسی و ریاضیات کاربردی را گرامی می داریم؛ دانشمندانی که در گذار از مرزهای دانش، بنیان های تحول دیجیتال امروزی را رقم زدند. از خوارزمی، ابوالوفا بوزجانی، ابوبکر کرجی، خیام، خواجه نصیرالدین طوسی، و غیاث الدین جمشید کاشانی در کنار دیگر نوابغ جهانی چون نیوتون، لایبنتس، اویلر، و شانون، باید یاد کرد که جهان دیجیتال را با تکیه بر دانش کاربردی خود، از قرن‌ها پیش در ایران و جهان بنیان نهادند. این میراث تاریخی، امروز به مثابه چراغی فراروی ماست تا در عصر شکوفایی دیجیتال، سهمی ماندگار در پیشبرد این تحول ایفا کنیم.

اقتصاد دیجیتال: تحولی بنیادین در ساختارهای اقتصادی

اقتصاد دیجیتال، به عنوان یکی از اصلی ترین روندهای تحول در قرن بیست و یکم، در حال تغییر بنیادین شیوه های تولید، توزیع، و مصرف است. این تحول تنها محدود به دیجیتالی کردن فرآیندهای موجود نیست، بلکه مشتمل بر بازتعریف مدل‌های کسب‌وکار، ایجاد بازارهای جدید، و دگرگونی در زنجیره های ارزش است. اقتصاد دیجیتال با تکیه بر فناوریهای نوین مانند هوش مصنوعی، بلاکچین،

¹ دیجیت ها (Digits)

² دیجیت ها (Digits)

³ دیجیت (Digit)

و اینترنت اشیا، امکان دسترسی به داده ها و اطلاعات را در مقیاس بیسابقه ای فراهم کرده است. این امر نه تنها به افزایش بهره وری و کاهش هزینه ها می انجامد، بلکه با ایجاد فرصتهای شغلی جدید و بهبود کیفیت زندگی، تأثیری شگرف بر جوامع داشته است.

یکی از ویژگی های بارز اقتصاد دیجیتال، توانایی آن در ایجاد حلقه های بازخورد مثبت بین آموزش، پژوهش، و صنعت است. این همگرایی، امکان توسعه سریعتر فناوری ها و نوآوری ها را فراهم می کند و به کشورهایی که در مراحل پیشرفته دیجیتالی شدن قرار دارند، مزایای اقتصادی قابل توجهی اعطا می کند. برای مثال، دیجیتالی شدن خدمات سلامت، نه تنها دسترسی به مراقبتهای پزشکی را بهبود بخشیده، بلکه با کاهش هزینه های اداری، بهره وری سیستمهای سلامت را به طور چشمگیری افزایش داده است.

کارآفرینی دیجیتال: موتور محرک نوآوری و رشد اقتصادی

کارآفرینی دیجیتال، به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد دیجیتال، در حال تغییر قواعد سنتی کسب و کار است. این حوزه با ترکیب نوآوری، فناوری، و مدل های تجاری چابک، امکان خلق ارزش در مقیاس جهانی را فراهم می آورد. کارآفرینان دیجیتال با استفاده از پلتفرم های آنلاین، مرزهای جغرافیایی را درمی نوردند و با ارائه راه حل های خلاقانه، به بازیگران اصلی اقتصادهای نوظهور تبدیل شده اند. استارت آپ های دیجیتال، با بهره گیری از فناوریهای نوین، نه تنها به حل چالش های پیچیده کمک می کنند، بلکه با ایجاد بازارهای جدید، فرصتهای شغلی متعددی را نیز خلق می کنند.

یکی از ویژگی های منحصربه فرد کارآفرینی دیجیتال، توانایی آن در کاهش هزینه های راه اندازی کسب و کار است. با استفاده از پلتفرم های دیجیتال، کارآفرینان می توانند بدون نیاز به سرمایه گذاری های کلان، کسب و کار خود را آغاز کنند و به سرعت به بازارهای جهانی دسترسی پیدا کنند. این امر، امکان مشارکت گسترده تر افراد در فعالیت های اقتصادی را فراهم و به کاهش نابرابریهای اقتصادی کمک می کند.

نوآوری دیجیتال: بازتعریف فرآیندهای کسب و کار

نوآوری دیجیتال، به عنوان یکی از ارکان اصلی تحول دیجیتال، در حال تغییر شیوه های سنتی کسب و کار است. این فرآیند، مشتمل بر استفاده از فناوری های دیجیتال برای بهبود فرآیندهای موجود، ایجاد محصولات و خدمات جدید، و توسعه مدل های کسب و کار نوین است. نوآوری دیجیتال، نه تنها به افزایش بهره وری و کاهش هزینه ها می انجامد، بلکه با ایجاد تجربیات جدید برای مشتریان، ارزش های نوینی خلق می کند.

یکی از نمونه های موفق نوآوری دیجیتال، استفاده از فناوریهای هوش مصنوعی و یادگیری ماشین در صنایع مختلف است. این فناوری ها، امکان تحلیل حجم عظیمی از داده ها را فراهم می کنند و به سازمانها کمک می کنند تا تصمیمات بهتری اتخاذ کنند. برای مثال، در صنعت مالی، فناوریهای دیجیتال امکان ارائه خدمات بانکی شخصی سازی شده را فراهم کرده اند و در صنعت خرده فروشی، با استفاده از داده های مشتریان، تجربه خرید را بهبود بخشیده اند.

نوآوری دیجیتال همچنین به تغییر در نقش ها و شیوه های کاری اشاره دارد. با پذیرش فناوری های دیجیتال، سازمان ها می توانند فرآیندهای خود را ساده سازی کرده و مراحل دستی را کاهش دهند. این امر نه تنها به بهبود کارایی سازمانی می انجامد، بلکه امکان ارائه خدمات جدید و کنار گذاشتن

روشهای قدیمی را فراهم می کند. به عنوان مثال، در حوزه مدیریت سلامت، دیجیتالی شدن فرآیندها امکان ارسال گزارش ها و سفارش ها را در قالب الکترونیکی فراهم کرده است، که این خود به کاهش نیاز بیماران به همراه داشتن اوراق گزارش ها و نتایج آزمایش ها منجر شده است.

چشم انداز فصلنامه

فصلنامه توسعه کارآفرینی می کوشد با ایجاد پلی میان پژوهشهای نظری و تجربی، بستری برای گفت و گوی میان رشته ای فراهم آورد. امیدواریم انتشار یافته های پژوهشی در حوزه های یادشده، نه تنها به غنای ادبیات علمی بیانجامد، بلکه الهام بخش سیاست گذاران و کارآفرینان در طراحی راهبردهای عملی باشد. قویا و اکیدا بر این باوریم که همگرایی دانش، فناوری، و کارآفرینی، تنها راه عبور از چالش های عصر دیجیتال و رسیدن به اقتصادی پایدار و فراگیر است.

چشم انداز آینده

با توجه به روندهای فعلی، اقتصاد دیجیتال و کارآفرینی دیجیتال به عنوان موتورهای محرک رشد اقتصادی در قرن بیست و یکم، نقش بی بدیلی ایفا خواهند کرد. این تحولات، نه تنها فرصتهای جدیدی برای کسب و کارها فراهم می کنند، بلکه چالش های نوینی را نیز به همراه دارند. از جمله این چالش ها می توان به مسائل مربوط به حریم خصوصی، امنیت داده ها، و نیاز به مهارتهای جدید اشاره کرد. بنابراین، پژوهشهای آینده باید به بررسی این چالش ها و ارائه راه حل های عملی برای آنها بپردازند.

فصلنامه توسعه کارآفرینی، با تمرکز بر این موضوعات، می کوشد تا با ارائه پژوهش های اصیل و کاربردی، به توسعه دانش در حوزه اقتصاد دیجیتال، نوآوری دیجیتال، و کارآفرینی دیجیتال کمک کند. امید است این تلاشها، گامی مؤثر در جهت پیشبرد مرزهای دانش و ایجاد اقتصادی پویا و فراگیر باشد.

نظام الدین فقیه